

Prikaz europskog FP7 projekta MEDIADEM

MEDIADEM – *European Media Policies Revisited: Valuing and Reclaiming Free and Independent Media in Contemporary Democratic Systems / Preispitivanje europskih medijskih politika: vrednovanje i obnavljanje zahtjeva za slobodnim i nezavisnim medijima u suvremenim demokratskim sustavima* (www.mediadem.eliamep.gr) je europski istraživački projekt fokusiran na medijske politike i regulaciju medija u 14 zemalja: Belgiji, Bugarskoj, Danskoj, Estoniji, Finskoj, Hrvatskoj, Grčkoj, Italiji, Njemačkoj, Rumunjskoj, Slovačkoj, Španjolskoj, Turskoj i Ujedinjenom Kraljevstvu. Trajao je tri godine (1.4. 2010. – 31.5.2013.) i bio sufinanciran iznosom od oko 2,65 milijuna eura.

Osnovni cilj projekta bilo je istraživanje medijskih politika i regulatornih praksi u 14 spomenutih zemalja, s osobitim osvrtom na slobodu i nezavisnost medija. Medijske i regulatorne prakse promatrane su u širem društveno-političkom, ekonomskom, kulturnom i institucionalnom okružju. Analizirana je uloga EU i Vijeća Europe u oblikovanju medijskih politika i medijske regulative i u zemljama članicama EU i u zemljama kandidatkinjama (Hrvatska i Turska). Identifikacija medijskih politika i njihova

utjecaja na oblikovanje medijskih sustava omogućila je formuliranje prijedloga i sugestija za poboljšanje medijske regulative i politika, kao i sugestija za djelovanje EU i Vijeća Europe na nacionalnim i europskim razinama.

Istraživanja su se odvijala u nekoliko faza:

- prvo, definirani su bazični koncepti i osnovni pristupi istraživanju, te po usklađenoj metodologiji strukturirane informacije o medijima u svih 14 zemalja;
- drugo, empirijski su istraživani procesi djelovanja medija i njihova institucionalna dinamika, osobito u smislu ostvarivanja medijskih sloboda i nezavisnosti medija;
- treće, komparirani su različiti modeli medijskih politika i regulatornih praksi;
- četvrto, formulirane su smjernice za uspostavu i vođenje medijskih politika na nacionalnim razinama te na razinama EU i Vijeća Europe.

Osim u istraživanje značajan je napor uložen u komuniciranje unutar projekta i u diseminaciju dobivenih rezultata. Svaka faza projekta rezultirala je objavljivanjem izvještaja

i zajedničkih radova (dostupno na www.mediadem.eliamep.gr/findings). U 2012. i 2013. godini Palgrave Macmillan objavio je dva znanstvena zbornika radova napisanih u okvirima projekta. Objavljena su tri kraća preglada (Policy-brief) najznačajnijih pitanja vezanih uz analizu i provođenje medijskih politika, što je omogućilo komparaciju najčešće isticanih problema u provođenju medijskih politika na nacionalnim razinama. Izvještaji o medijskim politikama objavljeni su i na 15 jezika svih istraživanih zemalja. Osim izdanja samog projekta mnogi su autori objavili radove temeljene na provedenim istraživanjima u znanstvenim časopisima. Održane su 4 znanstvene konferencije, te nekoliko nacionalnih sastanaka i seminara. Završna prezentacija rezultata projekta održana je u Bruxellesu 8.2.2013. uz sudjelovanje predstavnika mnogih europskih organizacija, stručnjaka iz zemalja uključenih u istraživanje i samih istraživača. Na projektu je u različitim fazama istraživanja sudjevalo oko stotinu istraživača, dok je krug konzultanata mnogo širi.

Koordinacija projekta obuhvaćala je konkretno definiranje poslova i zadataka, preciziranje metodoloških pristupa, odgovorno poštivanje rokova i redovite isplate sredstava, što je omogućilo vrlo dobru komunikaciju između svih timova, zasnovanu na razmjeni rezultata istraživanja, mišljenja o pojedinim pitanjima, razmjeni

istraživačkih iskustava i zajedničkom publiciranju. Rad na Mediademu koordinirala je Grčka zaklada za europsku i vanjsku politiku (*Hellenic Foundation for European and Foreign Policy*) – ELIAMEP. *Koordinatorica* projekta i urednica zbornika bila je dr. Evangelia Psychogiopoulou. *Konzorcij* sastavljen od predstavnika svih 14 sudionika projekta održao je šest sastanaka, te redovito i u cjelini pratio odvijanje rada na projektu. Na sastancima Konzorcija diskutirani su metodološki i znanstveni problemi istraživanja, što je bilo plodonosno obzirom na različite poglede, istraživačke prakse i pristupe konkretnim pitanjima. *Vanjski savjet projekta* (2 ugledna stručnjaka iz Njemačke, 1 iz Ujedinjenog Kraljevstva i 1 iz Grčke) imao je ulogu evaluatora i davao sugestije za preciznije usmjeravanje istraživanja. Članovi Savjeta redovito su podnosili individualne godišnje izvještaje o odvijanju projekta.

Hrvatski partner u projektu Mediadem bio je *Institut za razvoj i međunarodne odnose* iz Zagreba. Na hrvatskoj dionici projekta bilo je angažirano ukupno 7 istraživačica/istraživača: N. Švob-Đokić (voditeljica tima), J. Primorac, P. Bilić, H. Popović, Z. Peruško, T. Jelić i D. Hajduk. Krug konzultanata obuhvaća dvadesetak imena. Hrvatski tim organizirao je 1 sastanak Konzorcija projekta i jedan međunarodni seminar (2011.), te dva nacionalna sastanka o

medijskoj politici (2012.). Istraživači su sudjelovali na većem broju međunarodnih i domaćih konferencija i sastanaka o medijima. Slijedom rada na Mediademu objavljeno je 11 radova. Organizirane su 64 diseminacijske aktivnosti. Na šestom sastanku Konzorcija prezentirana je evaluacija projekta obzirom na zanimanje koje je potaknuo u Hrvatskoj.

Organizacija i način rada na Mediademu upravo je u komunikacijskoj dimenziji svojevrsna novina obzirom na naša dosadašnja iskustva. Sve što je napisano bilo je odmah i neposredno izloženo kritičkoj evaluaciji. Tražilo se striktno poštivanje terminoloških i svih formalnih odredbi u oblikovanju tekstova (visoka razina jezične obrade teksta; citiranje; pridržavanje zadanih formata teksta; poštovanje dogovorene strukture sadržaja i sl.). To je bio preduvjet za svaki daljnji razgovor o sadržaju tekstova. Svi tekstovi su u više navrata recenzirani, slani na nadopune ili dorade, čak i kad su eventualno ukazivali na neke specifičnosti istraživanih procesa ili situacija. Očito je bilo nastojanje da se ne odstupi od dogovorenog i zadanog standarda bez dodatnih objašnjenja i obrazloženja. Unutarnja dinamika odvijanja projekta omogućavala je da koordinator ponekad nadopuni ili iz raznih razloga promijeni već dogovoreni pristup, što je zahtijevalo dodatni rad na tekstovima.

Projekt je nalagao obavljanje puno 'infrastrukturnih' poslova: podnesena su dva detaljna izvještaja o radu i znanstvenim rezultatima (*Periodic report 2011* i *Final Report 2013*); sudjelovanje u koordinaciji projekta zahtijevalo je bezbroj konzultacija, čitanje i recenziranje tekstova drugih autora, stalno nadopunjavanje dokumentacijskih izvora i literature; svakodnevno komuniciranje sa sudionicima projekta, kako istraživačima, tako i administracijom projekta.

Znanstveni rezultati. U znanstvenom smislu projekt je bio izazovan. Uključio je detaljno proučavanje razvoja medija i medijske politike u svakoj uključenoj zemlji, pa i u Hrvatskoj (dionici uključeni u medijsku proizvodnju i politiku, vrijednosti i interesi koje zastupaju, regulatorni okvir u kojem se medijska proizvodnja i politika odvijaju, sastav i diversifikacija medijskih sadržaja, medijska pismenost i nastojanja na transparentnosti i neovisnosti medija). Takav pristup uvodi razumijevanje medijske proizvodnje kao procesa medijazitacije i demokratizacije. Na tom je osnovu analizirana medijska politika u Hrvatskoj i napisan izvještaj koji se djelomično oslanja na rasprave i sastanke o medijskoj politici. Razrađene su konkretne preporuke za nadopune i poboljšanje medijske regulative i upućene nacionalnim tijelima, Vijeću Europe i Europskoj komisiji. Dinamičan razvoj medijske politike

kao specifične javne politike ocrtan je u kontekstu uključivanja Hrvatske u EU. Savjestan rad na istraživanjima i vješto komuniciranje osigurali su hrvatskom timu dobru suradnju s ostalim timovima. U većini timova ovog interdisciplinarnog istraživanja dominirali su pravnici, stručnjaci za medijsku regulativu, dok je hrvatski tim bio pretežito sociološki, odnosno orijentiran na širi društveni kontekst djelovanja medija. Pokazalo se da u Hrvatskoj gotovo i nema pravnika koji bi se sustavno bavili medijima i medijskom politikom, što je u kontekstu ulaska u EU objektivni nedostatak.

Izrada tekstova za objavljivanje zahtijevala je pisanje prethodnih kratkih sadržaja, često i raspravu o elementima teksta i naglascima u zaključivanju. Ponekad je trebalo objašnjavati zašto naši rezultati, dobiveni primjenom istih metoda istraživanja, odstupaju od nekog vrijednosnog standarda ili se strukturno razlikuju od onih u drugim zemljama. Interdisciplinarnost istraživanja nalažala je dodatno usklađivanje mišljenja i stavova. Prikaz nekih regulatornih praksi iz pera sociologa bio je sa stajališta pravnika ponekad teško prihvatljiv iako je dokumentirano govorio o lokalnom kontekstu koji je valjalo dodatno objašnjavati. Politolozi su stavljali naglasak na političke aspekte djelovanja medija i na organizaciju javnog komuniciranja u cjelini što je

najčešće bilo teško usuglasiti sa standardima potrebnim da se osigura sloboda i nezavisnost medija.

Sva ova istraživačka pitanja bila su u znanstvenom smislu plodonosna. Analitički su uvidi omogućili da se identificira više tipova medijskih politika u Europi, što pokazuje da je tipologija razvijena kroz istraživanja Hallina i Mancinija (*Comparing Media Systems: Three Models of Media and Politics*, 2004) danas raznolikija. Medijademova sistematizacija nacionalnih medijskih politika zasnovana je na usporedbi regulatornih praksi, policy pristupa, institucionalnih obilježja i vrijednosti koje zagovara. Specifična obilježja medijskih politika u sjevernim europskim zemljama ukazuju na njihove raznolike prakse i pristupe. Belgija na primjer ima dva tipa medijske politike usklađene s jezičnim i identitetskim vrijednostima; Danska njeguje integralni pristup medijima, dok je u Finskoj u središtu zanimanja očuvanje sloboda u procesima medijalizacije. U grupi post-socijalističkih zemalja (Bugarska, Hrvatska, Estonija, Rumunjska, Slovačka) uočava se raznolikost medijskih praksi i divergentan razvoj medija, dok se sličnosti očituju u procesima liberalizacije i privatizacije medija. Njemačku medijsku politiku obilježavaju konvergencija i (tehnološka) re-konfiguracija medija. Kroz te se procese postavlja pitanje koegzi-

stencije javnih i privatnih medijskih servisa. Grčka, Italija i Španjolska najbliže su polariziranom pluralističkom modelu Hallina i Mancinija. Iako načelno prihvaćaju europske regulatorne okvire, u ovim je zemljama odnos državnih i privatnih medija atipičan obzirom na pretežite europske prakse. Ujedinjeno Kraljevstvo ima snažno diversificirano medijsko tržište koje potiče daljnju deregulaciju medija, dok istovremeno izaziva i rasprave o jačoj državnoj regulaciji. U Turskoj ne postoji eksplicitna, već djeluje implicitna medijska politika.

Analize pokazuju da je u Europi sve vidljivija diversifikacija medijskih sustava i modela. Diversifikaciju potiču nove tehnologije i liberalizacija tržišta što vodi promjenama u lokalnoj medijskoj proizvodnji i potrošnji.

S druge je strane europski kontekst istaknut kao bitan u daljnjem razvoju medijskih politika i medijske regulative. On bi trebao omogućiti povezivanje različitih nacionalnih medijskih praksi u okvirima nove arhitekture medijskog reguliranja zasnovane na tri osnovne postavke¹:

- *Integralnom pristupu medijima*, prema kojem se medijska politika

i reguliranje medija odnose na sve vrste medija (tisak, elektroničke i digitalne medije), što omogućuje njihovu sve dinamičniju konvergenciju. U tom se kontekstu redefiniira društvena uloga medija, restrukturiraju se javni servisi i konsolidiraju regulatorne funkcije nezavisnih regulatora.

- *Tehnološkoj neutralnosti* koja obuhvaća cjelovit proces proizvodnje medijskih sadržaja za sve publike, bez obzira na vrstu komunikacijske platforme kojom se takav sadržaj širi. U tom je smislu budućnost javnih servisa vezana uz tehnološki miks, odnosno uz istovremeno i paralelno korištenje različitih tehnologija.
- *Reguliranju ex ante (unaprijed) i konkurentnosti ex post (posljedično)* gdje se odnos između reguliranja medija i njihove tržišne konkurentnosti zasniva na tehnološkoj neutralnosti. Unaprijed se propisima regulira tržišno natjecanje, a nadgleda se posljedično kako bi se spriječilo kršenje propisa i ograničili monopoli. Konkurentnost se nastoji podržati bržim povezivanjem i usklađenim reguliranjem medijskih tržišta, promoviranjem novih poslovnih modela i bržim razvojem novih servisa koji slijede arhitekturu interneta, te efikasnijom zaštitom medijskih sloboda (prvenstveno slobode govora).

¹ Prema: Švob-Đokić, N. (2013) "Hrvatska u EU: Što i kako s medijima?" <http://www.t-portal.hr/komentari/komentatori/237664>

Ovakva arhitektura medijskog reguliranja u Europi trebala bi omogućiti efikasniju globalizaciju europskih medija i njihovu adekvatnu participaciju u globalnom medijskom razvoju, a s druge strane podržati lokalno djelovanje medija koje odgovara kulturnoj raznolikosti, višejezičnosti i ukupnom civilizacijskom karakteru europskog integriranja.

Kao interdisciplinarni europski projekt Mediadem svojim rezultatima

i funkcionalnim povezivanjem različitih timova i pristupa u istraživanju medijskih politika i medijske regulative potiče daljnja istraživanja procesa medijalizacije, demokratizacije i promjena u europskom javnom komuniciranju. Iskustva koja su putem ovog projekta stekli hrvatski istraživači značajna su za daljnja istraživanja ovih procesa, te za poštovanje ljudskih prava u javnom komuniciranju.

Nada Švob-Đokić

VI. Crnogorski medijski dijalozi „Krizna štampe – kulturološke konsekvence“, Bar, 24. – 26. svibnja 2013.

U organizaciji znanstvenog časopisa *Medijski dijalozi* (Crna Gora) do sada je održano šest tematskih međunarodnih znanstvenih skupova:

- Kotor, 2008. „*Mediji i menadžment*“ i „*Novi mediji*“,
- Danilovgrad, 2009. „*Tabloidizacija medija*“,
- Herceg Novi, 2010. „*Globalizacija medija*“,
- Bijelo Polje, 2011. „*Digitalizacija medija*“, „*Medijska koncentracija*“, „*Autorska prava u medijima*“ i „*Djeca i mediji*“,
- Cetinje, 2012. „*Reality show – kulturološke konsekvence*“,
- Bar, 2013. „*Krizna štampe – kulturološke konsekvence*“.

Časopis *Medijski dijalozi* izlazi od 2008. godine i do sada je na stranicama toga već afirmiranog i uglednog znanstvenog časopisa objavljen velik broj radova, eseja i prikaza. U radovima se može uočiti multidisciplinarni pristup problematici medija, politike i društvenih kretanja, koje autori razmatraju i obrađuju s različitih aspekata: pravnih, ekonomskih, socioloških, politikoloških, sigurnosnih, kulturoloških, psiholoških, filozofskih i lingvističkih. Časopis ima međunarodnu redakciju, sažetke na stranom jeziku, recenziranje radova, stalnost izlazenja i distribuciju. Služi kao korisna literatura studentima, zaposlenima u medijima, znanstvenicima. Uvršten je na popise obvezatne i dodatne literature na velikom broju fakulteta koji

u središtu zanimanja imaju medije. Urednik časopisa je doc. dr. sc. Mimo Drašković.

Skup "VI. crnogorski medijski dijalozi" održan je u Baru od 24. – 26. svibnja pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture Crne Gore i Općine Bar. Tema skupa bila je "Križa štampe – kulturološke konsekvence". Na ovogodišnjem znanstvenom skupu okupili su se neki od najistaknutijih imena medijske znanstvene misli u regiji koji su izlagali o temi skupa i pokušali skrenuti pozornost na stanje u tiskanim medijima. Kako je u svojem govoru na otvorenju istaknuo predsjednik Organizacijskog odbora skupa, dr. sc. Mimo Drašković, "*cilj skupa je prvenstveno razvijanje kritičke svijesti i potrebe za unaprjeđivanjem medijske pismenosti, medijske kulture i kulture dijaloga, kako bi se, koliko je to moguće, uticalo na nadležne institucije, ali i cjelokupno društvo, da povedu računa o sve značajnijem i sve opasnijem oružju - medijima, a sve u cilju prihvatanja i poštovanja međunarodnih standarda, etičkih i novinarskih kodeksa, koji se, svjedoci smo, u posljednje vrijeme često krše i čije nepoštovanje i ignorisanje može imati dalekosežne negativne posledice*".

Sudionicima znanstvenog skupa se videovezom obratio ovogodišnji dobitnik Plakete Medijskih dijaloga, prof. dr. sc. Robert McChesney, jedan od najvažnijih medijskih teoretičara

današnjice, koji je zahvalio na priznanju koje mu je dodijeljeno i, između ostaloga, rekao: „*Mislim da sve više primjećujemo širom svijeta – tamo gdje postoje narodni pokreti za demokratizaciju, za izgradnju društva koje će služiti svima u društvu, a ne samo onima na vrhu – mediji su u samom centru te borbe, a to za nas, teoretičare, ljude koji su studirali medije i komunikacije, znači da je naš posao od presudnog značaja. Mi to moramo imati na umu, naš rad treba da osnaži ljude, da im pomogne da stvore društvo u kojem vrijedi živjeti*“.

Plenarnu sekciju otvorio je moderator mr. sc. Željko Rutović. Sudionici panela su bili: dr. sc. Sandra Bašić Hrvatinić, dr. sc. Veselin Kljajić, dr. sc. Divna Vuksanović i doajen crnogorskoga novinarstva Minja Bojanić. Nakon dvosatne rasprave panelista o krizi u tiskanim medijima, sudionici su telegrafskim „DA“ jednoglasno potvrdili da vjeruju u opstanak tiska kao kulturološkog tkiva društava u kojima živimo.

Izlaganje referata kroz sekcije otvorio je rad dr. sc. Sandre Bašić Hrvatinić, koja je istaknula da je "*kriza štampanih medija počela godinama unazad i nedavno dostigla kritičnu tačku. Posljedice su zabrinjavajuće, a najozbiljnija među njima jeste opasnost od urušavanja samih temelja demokratije*". Prof. dr. sc. Bašić je dodala da "*situaciju pogoršava i činjenica da još uvijek nema konsen-*

susa među ekspertima na koji način treba pristupiti rješavanju krize.” Autorica je dalje u izlaganju dala i određene prijedloge modela financiranja časopisa i ocijenila njihove prednosti i nedostatke.

Dr. sc. Lindita Camaj u svojem je izlaganju predstavila komparativnu analizu o institucionalnoj transparentnosti i slobodnom pristupu informacijama u Albaniji i Kosovu, i iznijela zaključak da *“studija podržava dosadašnje pretpostavke da su post-komunističke elite u zemljama u tranziciji čuvale neke od starih navika kontrole medija i da su vrlo kreativni u pronalaganju novih metoda za ograničenje medijskih sloboda (u ovom slučaju kroz kontrolu procesa pristupa informacijama)”*.

Dr. sc. Stjepan Malović istaknuo je da je *“odumiranje nekog medija stara i stalna priča o razvoju masovnih medija. Mediji jesu u krizi, ali najviše zbog toga što se sadržaj dramatično mijenja i što nestaje novinarstvo kojeg smo poznavali”*. Dr. sc. Dobrivoje Stanojević izlagao je rad o palanačkim klišeima u tisku i istaknuo da *“štampa u Srbiji sve manje odgovara na nepoznanice epohe i duhovne izazove savremenosti. Umesto toga ona se često služi palanačkim stereotipima kojima zalazi o oblast senzacionalizma i tabloidnosti”*. Dr. sc. Divna Vuksanović, govoreći o krizi tiska i političkoj korektnosti *“ukazuje na ‘krizu kvaliteta’ koja je,*

moglo bi se reći, zavladała celokupnom medijskom sferom, pa tako i štampom”. Grupa autora na čelu s dr. sc. Veselinom Draškovićem *“ispituje uzroke i posledice giljotine štampe i ukazuju na potrebu promjene dosadašnje uloge i značaja štampanih medija, uz nemogućnost dovođenja u pitanje njenog opstanka, pod uslovom da se bivši model upravljanja medijima i medijske apologetike zamijeni transparentnošću, povjerenjem čitalačke publike i povećanjem efikasnosti rada izdavača štampe”*. Dr. sc. Veselin Klajić govorio je o krizi tiska u suvremenoj Srbiji, a mr. sc. Željko Rutović obrađivao je kulturološko-vrijednosnu regresiju postmodernog tiska. O tabloidnom novinarstvu, krizi društva i morala, mitu o slobodnim medijima, kroz svoje radove govorilo je više autora: Janko Nikoloski, dr. sc. Sanja Domazet, dr. sc. Tatjana Vulić, dr. sc. Radenko Ščekić i dr. sc. Miloš Malović. Interesanto izlaganje pod nazivom *“Kriza štampe na odru intelektualaca”* imala je dr. sc. Mileva Pavlović. Dr. sc. Vedada Baraković bavila se kriminalom i nasiljem u medijskom prostoru, doktorandica Anđelka Rogač populizmom i krizom demokracije u sprezi s krizom novinarstva, a dr. sc. Marija Jović o etičkom ponašanju u novinarstvu. O odnosu javne uprave i medija u kontekstu krize tiska govorio je dr. sc. Dražen Cerović, a o utjecaju tiskanih medija na djecu i mlade Silvana Ma-

rić i Ivana Sivrić. O ulozi medija tijekom "Arapskog proljeća" govorila je doktorandica Jelisaveta Blagojević.

Problematika krize tiskanih medija razmatrala se s različitih aspekata, a neke od tema koje su predstavili autori jesu i: *Novine umiru, ne zna se kada će, Kriza tradicionalnih medija i opstanak građanske funkcije novinarstva, Kriza štampe – sveopšta tabloidizacija medija, Kriza štampe u okrilju potrošačkog društva, Gutemberga progutao tablet, Kriza štampe, morala ili kriza demokratije, Borba titana – Internet vs štampa i dr.*

Na kraju dvodnevnog međunarodnog znanstvenog skupa „VI. crnogorski medijski dijalozi“, posvećenog temi „*Kriza štampe – kulturološke konsekvence*“, predstavnici 10 zemalja sudionica znanstvenog skupa donijeli su sljedeće zaključke:

“Kriza štampe danas se dominantno reflektuje kroz urušavanje vrednosnog smisla i etičko-kulturološke dimenzije javnog interesa.

Kriza štampe XXI vijeka odslikava civilizacijsku krizu njenog smisla, prosvetiteljskih nazora i javne misije informacije kao opšteg dobra.

Trivijalni senzacionalizam, banalizacija sadržaja i reklamni inženjering, favorizujući profit po svaku

cijenu, poništavaju kulturu dijaloga i edukativno-demokratsku ulogu štampe.

Ideal medijske samoregulacije pretvorio se u utopiju, a poštovanje prava Drugog, prava na privatnost i prava na adekvatnu ispravku i odgovor, poništeno je pred samoproglašenim „pravom“ medijskog kapitala da u njegovo ime prodaje neprovjerenu, iskonstruisanu i na zamjeni teza serijski fabrikovanu tzv. informaciju.

Kriza štampe i njenog poslovnog modela suprotna javnom interesu ostaviće duboke posledice na demokratskom, kulturološkom, obrazovnom i vaspitnom planu dolazećih generacija.

Izdavačke multimedijalne tehnologije dodatno će produbiti kako krizu štampe tako i problematično pitanje njene odgovornosti pred građanima, društvom i vremenom.

Podjednaka je obaveza svih javnih subjekata društva, akademske zajednice, civilnog sektora da pitanje krize štampe aktuelizuju, problematizuju i preveniraju u cilju održivosti demokratskih alata i civilizacijskog progressa koji počiva na moći dijaloga a ne moći medijskog novca”.

Radenko Šćekić

„Informacijska tehnologija i novinarstvo“, Dubrovnik, 27-31. svibnja 2013.

Osamnaesta međunarodna konferencija **Informacijska tehnologija i novinarstvo**“, održana je od 27. do 31. svibnja u Interuniverzitetskom centru u Dubrovniku. Konferenciju je organizirao Institut za nove medije i elektroničku demokraciju (InMed) u suradnji s Fakultetom političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu te Odsjekom za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. U okviru skupa održava je i radionica „**Uloga Interneta i novih medija u vanjskim poslovima**“ koja je podržana od IPSA-e (Međunarodne unije politoloških organizacija odnosno Istraživačkog odbora 10 za elektroničku demokraciju).

Skup je u središtu pažnje imao **nove medije i javnu sferu**, a podneseno je više od dvadeset referata te su održane dvije panel rasprave. Među ostalima govorili su: Nenad Prelog (Javna diplomacija na raskrižju); Inoslav Bešker (Novi mediji u izborima u Italiji); Milica Vučković (Obama i istina na Facebooku); Mato Brautović (Analiza ponašanja na Mreži Hrvatske vlade); Maris Marković (Dihotomija

slobode na Internetu); Dino Karabeg (Prema znanstvenom razumijevanju i rješavanju problema); Marko Sučić i Ivan Voras (E-demokracija i zakonodavstvo 2.0; Domagoj Bebić (Društvene mreže kao izvor novosti u najgledanijima TV programima u Hrvatskoj); Marko Odak (Ponašanje studenata u Web 2.0 okruženju); Danijela Unić, Nives Mikelić i Damir Boras (Multimedijski obrazovni resursi za „digitalne urođenike“); Meri Maretić, Josipa Caktaš i Zvonimir Mimica (Mobilizacija zajednica putem društvenih mreža u lokalnim izborima); Beatrice Zuel (Promjene televizije u okruženju društvenih medija); Maja Živko (Unapređenje obrazovanja putem Interneta); Majda Tafra-Vlahović (Korporativni komunikacijski modeli i izazovi); Đorđe Obradović (Pouzdanost anketa u izborima).

Panel rasprave su bile posvećene *Mogućnostima online angažiranja građana te Online učenju i budućnosti obrazovanja*. Tema konferencije koja će se održati sljedeće godine (26-30.05. 2014.) je „Sloboda novih medija“.